

Acta de l'Assemblea General Ordinària anual de la Societat Catalana de Geografia. Barcelona, 12 de juny del 2018

A les 17:30 h del dimarts 12 de juny del 2018 i en segona convocatòria, es reuní a Barcelona, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), l'Assemblea General Ordinària de Socis i Sòcies de la Societat Catalana de Geografia (SCG) corresponent al curs 2017-18.

1. Paraules del president

El president de la Societat, Josep Oliveras, adreça a l'Assemblea les paraules que es reproduïxen a continuació.

Bona tarda. Com ara farà un any, benvingudes i benvinguts a la nostra Assemblea General Ordinària.

Aquest curs, que ara acaba, ha estat ben peculiar i anormal per trobar-nos en una conjuntura política que ens ha deparat actuacions impensables, cosa que no hagués succeït si davant un conflicte latent s'hagués utilitzat el diàleg per intentar resoldre uns problemes que en part provenien de la sentència del Tribunal Constitucional en contra de determinats articles de l'Estatut d'Autonomia. L'aplicació de l'article 155 i l'empresonament i exili de representants i dirigents polítics democràticament elegits ha comportat un estat de preocupació i alhora de perplexitat pels fets que s'esdevenien, al mateix temps que l'Institut d'Estudis Catalans, de qui en part depenem com a filial, veia com es retardaven des del govern central, subvencions aprovades i que com a tals figuraven en els ingressos pressupostaris.

Aquesta circumstància ens ha fet posar en guàrdia, per si de cas es retallaven aportacions, com així ha succeït, de tal manera que per a l'any 2018 hem deixat de rebre l'aportació ordinària que cada any ens concedia l'IEC i que era de 5.500 €, mentre se'ns concedia una subvenció finalista per activitats extraordinàries, de 3.000 €. Per sort s'ha mantingut la subvenció a publicacions i hem gaudit de l'ajut de la Diputació de Barcelona, la qual és molt d'agrair, perquè ens permet mantenir la revista i alhora ens obliga a organitzar i realitzar alguna jornada formativa dirigida a electes i tècnics de les administracions locals, com la que

es va celebrar a Manresa el passat gener sobre Desenvolupament i patrimoni natural i cultural a Catalunya, amb una bona assistència de públic i un notable interès de les ponències.

De les nostres activitats, com sempre força nombroses, en donarà compte el secretari, i la relació completa serà publicada a *Treballs de la SCG*. Ara només voldria remarcar-ne algunes, com és la conferència d'inauguració de curs a càrrec de Josep Vicent Boira, professor de Geografia de la Universitat de València i secretari autonòmic de la Generalitat Valenciana, el qual ens parlà de la necessitat i la importància del Corredor del Mediterrani. Voldria destacar, per emotiu, l'acte en record del professor i ex-president d'aquesta societat Lluís Casassas i Simó, amb interessants intervencions d'Enric Bertran, Enric Mendizàbal i David Casassas. Hem dedicat també atenció, entre altres temàtiques, al cinema i la ciutat, als canvis de població dins la ciutat de Barcelona, a l'Aurora Bertrana com a primera sòcia nostra, a la Geografia a les aules, i a les noves visions del relleu i la geomorfologia de Catalunya aparegudes després de l'edició de la Geografia de Catalunya de l'editorial Aedos. El passat novembre es va col·laborar amb la commemoració del 125è aniversari de les Bases de Manresa, amb una sessió a la capital del Bages, sobre aquella proposta del 1892 i el model territorial de Catalunya. I, encara de fa poc, es va presentar el llibre de Joan Nogué sobre l'obra de Yi-Fu-Tuan.

Independentment dels tradicionals actes de cada mes, hi va haver set activitats entre cursos, jornades, sortides d'estudi i viatges. Dels primers remarco el dedicat al programari lliure en cartografia digital. De les jornades, vull destacar la celebrada el proppassat dia 6, coorganitzada amb l'Asociación de Geógrafos Españoles (AGE), sobre la situació de la Geografia en altres països i les noves experiències en la formulació de plans d'estudi. Sobre les sortides d'estudi i viatges, cal dir que totes elles van ser ben remarcables (els Vilars d'Arbeca i l'estany d'Ivars; els barris del Besòs i de la Mina; Olesa de Montserrat, malgrat la pluja), i encara són a temps d'aprofitar aquest cap de setmana vinent per travessar del Berguedà a la Cerdanya, si encara hi ha places i ho notifiquen ràpidament al Jordi Ramoneda que n'és el responsable.

El viatge de Setmana Santa va ser agre dolç. Agre perquè la companyia aèria portuguesa va cancel·lar el vol d'anada i vàrem perdre un dia i mig. Dolç perquè tota la resta va anar molt bé, gràcies al guiatge del professors João Carlos dos Santos Garcia i Ilídio Sousa. Especialment amable va ser la visita a l'illa de Porto Santo on es va plantar un drago, el qual recordarà la nostra estada a l'illa. Ara estem en els tràmits de reclamació a la companyia i agència de viatges, amb l'esperança que aviat arribi la deguda compensació.

Com cada any, hi ha també la renovació parcial de Junta, i ara toca cessar reglamentàriament a l'Anna Ortiz, la Núria Benach, i a qui els parla. La Núria Benach, ha decidit no tornar a presentar-se degut a altres compromisos personals, però ens ha promès continuar col·laborant en diferents activitats. Per substituir-la s'ha cercat una persona, vinculada com la Núria, a la Universitat

de Barcelona, i s'ha cregut convenient oferir el lloc al soci Jaume Font que ha col·laborat ja diverses vegades amb la societat, tal com poden comprovar en el directori de l'Obrador Obert. L'Anna ha decidit tornar-se a presentar, a l'igual que el president i esgotar així els tres mandats.

Pel que a mi respecta, si la salut m'ho permet, m'agradaria poder continuar en l'exercici de la funció que em vàreu atorgar i iniciar, i aprofundir, en dos temes que han estat debatuts i aprovats en Junta, i que ara els passo a explicar. El primer és elaborar una història de la Societat Catalana de Geografia. La coordinació d'aquest tema ha estat encarregada al soci Enric Bertran, antic secretari de la SCG, el qual ha format un equip amb els consocis Jesús Burgueño, Carme Montaner, Roser Serra, Pau Alegre i Enric Mendizàbal. Ja tenen a punt un projecte i han demanat una subvenció a l'IEC a través de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, la qual ha estat parcialment concedida en pugna amb altres projectes. La part que no cobreix la subvenció serà atesa directament per la Societat. El resum del seu projecte manifesta que vol ser "una recerca memorial, basada en fonts orals i documentals, per mirar d'oferir una visió de la Geografia a Catalunya des de la SCG, parant atenció als diferents moments històrics que li ha tocat viure, a la influència dels diversos paradigmes geogràfics, a l'empremta de les successives presidències i equips de govern que n'han regit els destins, a les temàtiques abordades en les activitats desplegades i a la visió interdisciplinària que sempre ha guiat la pràctica de la Geografia en aquesta societat".

L'altre projecte que tenim entre mans, i aprovat per la Junta de Govern, és la redacció i edició d'una Geografia de Catalunya, que sigui la de la Societat Catalana de Geografia i estigui escrita per socis que s'hagin distingit en una determinada especialització dins el camp geogràfic. Es tracta de fer una Geografia de Catalunya renovada que expliqui els canvis que ha sofert el territori i la seva societat en els darrers anys. Una geografia que porti la marca de la SCG i de l'IEC i que sigui útil als professors de primària, secundària, universitat i a totes aquelles persones interessades en comprendre les relacions econòmiques i socials que es donen al nostre país.

En el document de la primera proposta que es va fer s'afirmava que "El nostre territori ha sofert canvis importants des del 1970 en les cobertures de vegetació, produccions agràries, en les infraestructures, mitjans de transport, població, han aparegut les noves migracions de més enllà de la Península, la urbanització ha estat més decisiva que l'urbanisme, hi ha hagut una profunda desindustrialització, el turisme del litoral i l'urbà donen força a una economia de la temporalitat, apareix l'internet de les coses, les universitats han assolit nous papers en recerca, etc. Els geògrafs i geògrafes tenim una opinió sobre aquests i altres temes i el podem oferir a la nostra societat, o bé ens hem de quedar en la recerca de petites peces d'un trencaclosques o puzzle que no sabem completar?"

La direcció d'aquesta Geografia ha estat proposada al professor Jesús Burgueño, el qual comptarà amb un reduït comitè assessor format per la Núria

Benach, Jaume Feliu, Albert Pèlachs i jo mateix. Plegats hauran de treballar en un esborrany d'índex que ja existeix, i fer les propostes de possibles redactors i redactores, independentment de tota una altra sèrie de qüestions que qual-sevol edició comporta. També es demanarà l'ajut de l'Institut, però com en el cas anterior, la Societat hi esmerçarà diners dels seus romanents, els quals han estat acumulats per poder aconseguir productes que estiguin en línia amb els objectius fundacionals, el més important dels quals és la divulgació de la geografia per conèixer i comprendre el nostre país.

Espero que recolzin les anteriors propostes i desitjo que puguin gaudir dels seus resultats.

Respecte a les publicacions, passat l'estiu apareixerà un altre número de *Treballs de la SCG*, i també esperem que puguin rebre un llibre sobre el problema dels desnonaments del habitatges a les ciutats de Catalunya per impagament d'hipoteques, llibre que és el resultat del premi Lluís Casassas i Simó de fa dos anys aconseguit per Antoni Domènec, complementat per les aportacions del seu director del Treball de fi de màster, Aaron Gutiérrez.

Sobre els premis que la SCG atorga, en el curs que ara acaba no es va concedir el Joan Palau Vera, que com vostès saben va adreçat a alumnes de secundària i batxillerat. No hi va haver collita. En canvi el premi Lluís Casassas per a treballs universitaris de fi de grau i màster, ha continuat tenint bona acollida, i enguany el jurat format per David Pavon, Mariàngels Trèmols i Maria Villanueva, van decidir donar el premi a Martí Pol per un treball sobre l'evolució del model turístic a l'illa de Menorca, i dos accessits, un sobre l'antropització del litoral sud de Gran Canària, i l'altre sobre l'anàlisi de la percepció paisatgística al Delta de l'Ebre.

Una altra qüestió a què hem dedicat força atenció en les nostres reunions de Junta, ha estat el de la promoció de la geografia i el seu estat a batxillerat en relació a les proves d'accés a la Universitat. Hem ajudat amb diners a la constitució de l'EspaiGeo, conjuntament amb els departaments de Geografia de les universitats catalanes, contractant una persona per ajudar a dissenyar les notícies adreçades als mitjans de comunicació sobre les novetats geogràfiques, i s'han ideat accions davant els responsables d'ensenyament de la Generalitat, que no s'han pogut portar a terme per la vigència del 155 i no saber a qui calia exposar els nostres neguits. Aquests temes van ser tractats també a bastament en una reunió conjunta de la Junta de la AGE i de la SCG, oberta després al professorat amb responsabilitats docents, la qual va tenir lloc el 24 de gener. Del text de les conclusions, vull destacar l'afirmació que "per augmentar la visibilitat es necessari dotar-se d'instruments de comunicació científica i fer-ho de forma professional". Es va creure que també era bàsic "influir en els ensenyaments preuniversitaris i convèncer als professors de la matèria que és possible ensenyar la geografia d'altres maneres", allunyades de les purament memorístiques. Esperem que les accions proposades per enfortir el paper de la Geografia a batxillerat i secundària es puguin portar a terme en el proper curs.

Ja per anar acabant, vull assenyalar que continuem participant a l'European Association of Geographical Societies EUGEO, i a la secció espanyola de la UGI. També continuem estant a internet i a les xarxes socials per mitjà de les nostres pàgines de l'Obrador Obert, l'Àgora de la Geografia i Eines i recursos per a l'ensenyament de la Geografia, però també estem a Facebook, Twiter i Instagram.

Al llarg d'aquest curs l'Obrador Obert ha rebut 13.391 consultes de 35.957 pàgines i 8.457 visitants, de les quals un 15% provenia d'altres països d'arreu del món, especialment dels USA i el Regne Unit. Eines i recursos té 362 recursos penjats a la xarxa, amb uns 20 usuaris de mitjana de consulta diària que en el darrer any han fet 13.094 visualitzacions provinents de 67 estats del món. L'Àgora de la Geografia, que és la pàgina més nova i que està especialment adreçada a persones que no formen part del món acadèmic, rep una mitjana d'unes 936 visites mensuals, amb un màxim de 1.085 visites l'abril i un mínim de 762 el desembre. A Facebook hi ha 1.003 seguidors, a Twiter, s'han enviat 73 tuits, amb 2.477 visites, 1.665 seguidors i 108 mencions. La darrera incorporació ha estat a Instagram, des del 6 de novembre, amb 384 seguidors i 1.151 visites, la major part de les quals de joves entre 25 i 34 anys, seguides de les de 18 a 24, i del gènere masculí (un 64%).

Reitero en aquest tema d'Internet i les xarxes l'agraïment a Pau Alegre, Jordi Royo i Albert Aubet, Jordi Ramoneda i Meritxell Gisbert pel seu treball per fer-nos més visibles entre els socis i simpatitzants.

Per acabar, també vull agrair als socis i sòcies la seva col·laboració en contribuir econòmicament a l'existència de la SCG, i en fer acte de presència en molts dels nostres actes i accions. Igualment si poden engrescar a algun amic o amiga que es facin socis, encantats de la vida, perquè les quotes dels socis són realment la base econòmica regular i certa sobre la que podem fer accions.

I finalment, donar les gràcies a la Blanca Betriu pel seu treball des de la secretaria tècnica, i a tots els membres de la Junta per la seva disponibilitat i la feina ben feta, que cadascun d'acord amb les seves funcions ha fet.

Moltes gràcies als associats presents i continuem l'assemblea, a l'espera dels resultats electorals que ens permetin el juny del proper any tornar-nos a trobar.

2. Lectura de l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària

El secretari, Rafael Giménez Capdevila, informa que l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària, que va tenir lloc el 15 de juny del 2017, fou aprovada per la Junta de Govern. Ha estat publicada al núm. 83 de la revista *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* (juny del 2017). No hi ha objeccions a llur redactat per part de l'Assemblea.

3. Examen i aprovació, si escau, de la memòria d'activitats del curs 2017-18

El secretari, Rafael Giménez Capdevila, llegeix la memòria d'activitats del curs 2017-18. No hi ha objeccions i s'aprova per assentiment dels assistents.

4. Examen i aprovació, si escau, de l'estat de comptes de l'any 2017 i del pressupost de 2018

El tresorer, Albert Pèlach, presenta l'estat de comptes corresponent a l'exercici 2017, tancat a 31 de desembre. Els ingressos han estat de 33.735,15 €. Les despeses de 20.170,42 €. L'exercici s'ha tancat amb un excedent de 13.564,73 €. Així, el saldo bancari era en aquella data de 70.270 €. Durant l'any 2017 s'han ingressat 408,81€ menys que en l'exercici anterior, en bona part per la reducció de 1.000 € dels diners rebuts per l'IEC, que s'han compensat per altres ingressos (inscripcions i associats). La despesa s'ha reduït en 7.281,12 €, degut principalment al fet que no s'ha publicat cap llibre.

Per a l'exercici del 2018, s'ha estimat que el 49,64% dels ingressos provindrien de subvencions i les quotes dels associats representarien el 44,47%. La major despesa ha recaigut en les publicacions (46,53%), les activitats (31,95%) i trameses postals i premis (11,01%). El pressupost del 2018, presentat a l'IEC el 12/04/2018, s'eleva a 32.235 € igual que l'any anterior.

S'aproven per assentiment dels assistents l'estat de comptes de l'any 2017 i el pressupost de 2018.

5. Notificació dels resultats de la votació electrònica per a la renovació de membres de la Junta de Govern i proclamació de les candidatures guanyadores

Els membres de la Junta de Govern que han cessat reglamentàriament enguany són:

Presidència: Josep Oliveras Samitier
Vocalia primera: Anna Ortiz Guitart
Vocalia segona: Núria Benach Rovira

En el termini establert, s'ha rebut una única candidatura, presentada per la sòcia Ana Vera Martín, i els socis Francesc Nadal Piqué, Xavier Úbeda Cartañà, Àngel Cebollada Frontera, Antonio Miguel Solana Solana, que proposa les següents persones per proveir els càrrecs vacants de la Junta de Govern:

Presidència: Josep Oliveras Samitier
Vocalia primera: Anna Ortiz Guitart
Vocalia segona: Jaume Font Garolera

La Junta de Govern, amb el suport de la gerència de l'Institut d'Estudis Catalans, ha impulsat enguany la realització de la votació electrònica, per tercer any consecutiu. Així, el vot per correu postal i el presencial durant l'Assemblea han estat substituïts per l'electrònic. La votació ha estat activa des del 25 de maig fins al 12 de juny a les 16 hores.

El cens d'electors ha estat de 452, inferior al nombre total de socis (477) perquè n'hi ha que no han informat un codi d'identificació (NIF o equivalent) o cap adreça de correu electrònic, malgrat que se'ls ha adreçat un missatge específic de requeriment.

La Mesa electoral, segons acord de la Junta de Govern de 26 d'abril del 2018, ha estat formada per: Enric Bertran González, president; Jordi Ramoneda Civil, vocal; Rafael Giménez Capdevila, vocal.

Realitzat l'escrutini per part de la Mesa electoral, amb el suport tècnic del Servei d'Informàtica de l'IEC, els resultats han estat els següents:

Vots emesos: 122 (25,6% sobre el total de socis i 27,0% sobre el cens)

Vots en blanc: 2 (no han marcat cap persona candidata)

Vots a persones candidates 120

presidència: Josep Oliveras Samitier..... 116

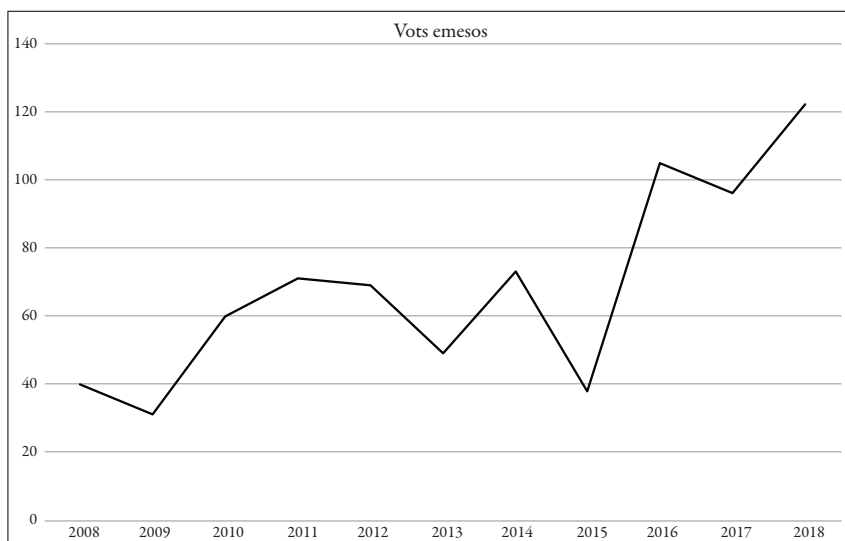
vocalia primera: Anna Ortiz Guitart..... 116

vocalia segona: Jaume Font Garolera 110

D'acord amb el resultat de la votació, la Junta de Govern tindrà la següent composició:

Presidència	Josep Oliveras Samitier
Vicepresidència	Jesús Burgueño Rivero
Tresoreria	Albert Pèlach Mañosa
Secretaria	Rafael Giménez Capdevila
Vocalia primera	Anna Ortiz Guitart
Vocalia segona	Jaume Font Garolera
Vocalia tercera	David Pavón Gamero
Vocalia quarta	Jordi Royo Climent
Vocalia cinquena	Joaquim Farguell Pérez
Vocalia sisena	Mariàngels Trèmols Gironell
Vocalia setena	Meritxell Gisbert Traveria
Vocalia vuitena	Jordi Ramoneda Civil
Delegat IEC	Oriol Nel·lo Colom

La Junta de Govern agraeix el ple suport de la gerència de l'IEC per a la votació electrònica. L'evolució de la participació des del 2006 es presenta al gràfic següent.

6. Torn obert de paraules

Jaume Font Garolera agraeix la confiança dels socis per haver-lo votat com a nou vocal de la Junta de Govern.

Maria Dolors Garcia Ramon suggereix convidar conferenciant estrangers. Josep Oliveras s'hi compromet, sobretot si es pot aprofitar per a altres activitats organitzades per les universitats i així compartir despeses.

Francesc Nadal lamenta la feble visibilitat de la Societat entre els estudiants universitaris. Suggereix que es dediqui un taulell d'anuncis al departament de geografia de cada universitat per a difondre les activitats de la Societat. Josep Oliveras accepta el suggeriment i es compromet a posar-ho en pràctica. Maria Dolors Garcia Ramon reclama que membres de la Societat facin presentacions als estudiants a classe, que els professors recomanin les activitats i que fins i tot la seva participació constatada aportí crèdits.

La sessió s'aixeca a les 18:40 hores. Barcelona, 12 de juny del 2018

El secretari, **Rafael Giménez Capdevila**
Vist i plau, el president, **Josep Oliveras Samitier**